

JUNI 2016

REGERINGENS RESULTATER

FOLKETINGSAÅRET
2015/2016

REGERINGEN

JUNI 2016

REGERINGENS RESULTATER

FOLKETINGSAÅRET
2015/2016

REGERINGEN

Forord

Danmark er et dejligt land. Ikke et perfekt land, men et af de bedste i verden.

Det skal vi holde fast i. Men vi skal også være ærlige om, at vi ikke har løst alle problemer.

Der er ting, vi kan gøre bedre. Selv i et af verdens bedste lande.

Vi skal skabe flere private arbejdspladser og vækst i hele Danmark. Vi skal styrke kernevelfærden i en tid, hvor den offentlige økonomi er stram. Vi skal flytte tusinder fra offentlig forsørgelse over i arbejdsfællesskabet. Og vi skal have en ny balance i udlændingepolitikken i en tid, hvor Europa og Danmark er udfordret af en migrations- og flygtningskrise.

Jeg glæder mig over, at regeringen gennem det første år har fået noget fra hånden. Blandt de vigtigste resultater er:

- 2,4 mia. kr. ekstra til sundhed i 2016
- En plan for vækst i hele Danmark med mere end 100 initiativer
- Skattelettelser for i alt 4 mia. kr.
- En jobreform med integrationsydelse og kontanthjælpsloft
- En konsekvent og realistisk udlændingepolitik
- En forstærket militær og civil indsats mod terrorbevægelsen ISIL.

Meget er nået gennem et bredt samarbejde både i og uden for Folketinget. Regeringen har indgået en række aftaler, der tilsammen inkluderer alle partier i Folketinget. Og vi har genoplivet trepartsaftalerne mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter.

Lars Løkke Rasmussen

Indholdsfortegnelse

Vækst og flere private job i hele Danmark	5
Ansvarlig økonomisk politik	9
Arbejdsmarked med høj beskæftigelse	11
Et godt sundhedsvæsen skal være endnu bedre.....	13
Effektiv hjælp til socialt udsatte.....	16
Flere børn og unge godt fra start.....	18
Ambitiøs forskning.....	21
Et mere trygt Danmark	22
Ny udlændinge- og integrationspolitik	26
Effektiv infrastruktur i balance	28
Grøn omstilling med ambitioner og realisme.....	30
Mangfoldig kultur og et stærkt foreningsliv	33
Folkekirken og religiøse samfund.....	35
En stærk og fokuseret udenrigspolitik.....	36
Rigsfællesskabet	41

Redaktionen afsluttet den 30. maj 2016

Vækst og flere private job i hele Danmark

Ny grøn BoligJobordning

Regeringen indgik i juni 2015 en aftale med Dansk Folkeparti, Alternativet, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en BoligJobordning i 2015-2017. Aftalen genindførte boligjobordningen med tilbagevirkende kraft for hele 2015. Regeringen indgik i november 2015 endvidere aftale med Dansk Folkeparti, Alternativet, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en ny Grøn BoligJobordning. Ordningen øger fokus på energiforbedringer og indeholder en række nye grønne tiltag, som borgere kan få fradrag for i 2016 og 2017. Målretningen øger tilskyndelsen til at foretage energi- og miljøforbedringer i hjemmet. Samtidig bibeholdes fradragsretten for serviceydelser i hjemmet.

Aftale om Vækst og udvikling i hele Danmark

Regeringen indgik i februar 2016 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om Vækst og udvikling i hele Danmark. Med aftalen udmøntes 800 mio. kr. i 2016-2019. Aftalen ligger i forlængelse af udspillet om Vækst og Udvikling i hele Danmark, hvormed regeringen har fremlagt mere end 120 initiativer, som vil medvirke til at forbedre vilkårene for produktion og investeringer og for at leve og bo i hele Danmark. Udspillet, der også indeholder et udspil om liberalisering af planloven, vil samlet kunne løfte strukturelt BNP varigt med op mod 2,5 mia. kr. og skabe grundlag for, at virksomhederne kan øge væksten og jobskabelsen i hele Danmark.

Aftale om en fødevarer- og landbrugspakke

Regeringen indgik i december 2015 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en fødevarer- og landbrugspakke. Aftalen indeholder 30 initiativer inden for hovedområderne: bæredygtigt landbrug, øget råvaregrundlag, styrket konkurrenceevne, udvikling af fremtidens fødevarerproduktion og fremsynet eksportindsats. Som et centralt element i aftalen udfases den hidtidige generelle reduktion af gødningsnormerne for landbruget, hvorefter der frem mod 2021 indføres en regulering, som er målrettet indsatsbehovet i de enkelte vandoplande. Initiativerne i Fødevarer- og landbrugspakken bidrager samlet set med godt 1 mia. kr. i strukturelt BNP og reducerer byrderne for erhvervet med 1,3-1,8 mia. kr. når de er fuldt implementeret.

Reduktion af skatter og afgifter

Regeringen indgik i november 2015 aftale om finansloven for 2016 med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Som en del af aftalen nedsættes den højeste registreringsafgiftssats for biler til 150 pct., og grundlaget for grundskylden fastfryses for 2016. Begge dele gør det billigere at være dansker. Herudover annulleres reklameafgiften, og NOx-afgiften nedsættes til 5 kr. pr. kg. fra 1. juli 2016, hvilket gør det billigere at drive virksomhed i Danmark. Det er desuden aftalt, at der skal indføres bedre vilkår ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder samt skattemæssig succession til erhvervsdrivende fonde. Samlet set letter aftalen skatter og afgifter for borgere og virksomheder med ca. 3,9 mia. kr. i umiddelbar virkning.

Ændrede afgiftsvilkår for elbiler mv.

Regeringen indgik i oktober 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om de fremtidige afgiftsvilkår for elbiler og brintbiler. Aftalen betyder, at elbiler får en mere lempelig overgang til fuld registreringsafgift frem mod 2020.

Udflytning af statslige arbejdspladser

Regeringen offentliggjorde den 1. oktober 2015 planen ”Bedre Balance – statslige arbejdspladser tættere på borgere og virksomheder”, hvormed der udflyttes knap 4.000 arbejdspladser fra hovedstadsområdet til de øvrige regioner.

Dansk Vækstkapital II

Regeringen har sammen med en række pensionselskaber etableret Dansk Vækstkapital II, som kan understøtte iværksætteres og etablerede små og mellemstore virksomheders adgang til risikovillig kapital. Investorerne kommer med 2,6 mia. kr. i første runde.

Dansk Landbrugskapital

Regeringen har afsat 500 mio. kr. til etablering af investeringsfonden Dansk Landbrugskapital, der søges etableret i samarbejde med de danske pensionselskaber. Fonden skal styrke kapitaliseringen og bidrage til, at der skabes flere investeringer i landbruget.

Ændring af gødskningsregler for landbruget

Regeringens lovforslag om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække er vedtaget i februar 2016. Lovændringen udmønter en væsentlig del af Aftale om Fødevarer- og landbrugspakken og gør det muligt at påbegynde den gradvise udfasning af de hidtidige generelle gødskningsrestriktioner. Ændringen af gødskningsloven er indtil videre udmøntet ved udstedelse af en bekendtgørelse i marts 2016.

Ophævelse af krav om randzoner langs vandløb og søer

Regeringens lovforslag om ophævelse af lov om randzoner er vedtaget i januar 2016. Hermed ophæves kravet til alle landbrugsbedrifter om at have 9 meter dyrkningsfrie zoner omkring vandløb og søer. Randzoner kan stadig udlægges, men det bliver frivilligt for den enkelte landmand, om han vil bruge randzoner eller andre virkemidler for at opfylde en række grønne krav fra EU.

Nye miljøgodkendelser: Anmelderordning, digitalisering og branchebekendtgørelse

Regeringen har gennemført et nyt regelsæt pr. 1. januar 2016, der gør det lettere at være virksomhed i Danmark. Ca. 5.000 virksomheder vil opleve, at det bliver lettere at udbygge og omstille produktionen, og ca. 900 af dem bliver løftet ud af miljøgodkendelsessystemet, idet de bliver omfattet af en ny branchebekendtgørelse for maskinværksteder.

Aftale med KL om reducerede sagsbehandlingstider

Regeringen indgik i december 2015 en aftale med KL om at nedbringe sagsbehandlingstiderne for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne med en tredjedel i 2016. Sagsbehandlingstiderne omfatter bl.a. miljøgodkendelse af virksomheder og husdyrbrug.

Danmark i Vækst

Regeringen har igangsat et strategisk arbejde, Danmark i Vækst, som skal styrke vækstvilkårene med henblik på øget produktivitet og konkurrenceevne. De tre centrale sigtelinjer for arbejdet er Industrialisering 4.0, Generation Vækst og Ny global økonomi.

EU-implementeringsudvalget

Regeringen nedsatte i december 2015 EU-Implementeringsudvalg med henblik på at gøre op med overimplementering og styrke den tidlige indsats ift. erhvervsrettet EU-regulering. Til at understøtte arbejdet har regeringen også nedsat et Implementeringsråd med deltagelse af såvel sagkyndige som erhvervsorganisationer.

Fælles ikrafttrædelsestidspunkter

Regeringen har indført, at love og bekendtgørelser med direkte konsekvenser for erhvervslivet som hovedregel træder i kraft på to faste dage årligt. Det vil lette virksomhedernes arbejde med at holde sig orienteret om ny erhvervsrettet regulering.

Forsøgsordning for Kyst- og Naturturisme

Regeringen har givet tilladelse til at realisere 10 turismeprojekter spredt ud over hele landet. Projekterne vil styrke udviklingen af turismen langs de danske kyster. Endvidere er der i udspillet om ”Vækst og udvikling i hele Danmark” lagt op til 15 nye forsøgsprojekter.

Finansiering i landdistrikterne

På baggrund af rapport fra Udvalget om finansiering af boliger og erhvervsejendomme i landdistrikterne fra oktober 2015 afskaffes 6-måneders-reglen, der betyder, at en ejendom skal værdiansættes til en markedsværdi inden for en tænkt salgsperiode på 6 måneder. Endvidere revideres Finanstilsynets indberetningsvejledning om rådighedsbeløb.

Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst

Regeringen nedsatte i februar 2016 Dialogforummet for Samfundsansvar og Vækst, der skal sætte fokus på, hvordan samfundsansvar og vækst kan gå hånd i hånd.

Nedsættelse af færgetakster

Regeringen fremsatte i april 2016 lovforslag om nedsættelse af færgetakster for passagerbefordring til og fra visse øer som opfølgning på aftale indgået i februar 2016 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om Vækst og udvikling i hele Danmark. Ordningen vil betyde lavere færgetakster for biler, passagerer mv. i forårs- og efterårsperioderne. Lovforslaget er vedtaget i maj 2016 med henblik på, at den nye ordning kan træde i kraft efter sommerferien 2016.

Markedsføring af Danmark ved OL i Rio

Som opfølgning på den politiske aftale om vækstplan for dansk turisme (2014) vil Danmark blive markedsført under OL ved opstilling af en dansk 300 m² pavillon på Ipanema-stranden, hvor der forventes op mod 250.000 besøgende.

Revision af Fingerplanen

Fingerplanen danner rammen om den fysiske planlægning og udvikling i hovedstadsområdet. Som det fremgår af Vækst og udvikling i hele Danmark har regeringen igangsat et forarbejde til revision af Fingerplanen. Regeringen har indkaldt forslag fra kommuner til afgrænsede, påtrængende ændringer af Fingerplanen. På baggrund af de indkommende forslag udarbejdes en revideret Fingerplan.

Lovforslag om formidlingsprovisioner

Regeringen fremsatte i marts 2016 lovforslag om formidlingsprovision. Lovforslaget betyder, at investorer ikke længere skal betale formidlingsprovision, når de ikke modtager rådgivning. Dermed undgår forbrugerne at betale for en ydelse, som de ikke får. Lovforslaget vil betyde en årlig lettelse for forbrugerne på ca. 1 mia. kr. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Dansk værtsskab for Grand Depart (Tour de France)

Der blev i november 2015 skabt enighed med en række kommuner, regioner og andre offentlige aktører om at ansøge om at afholde starten på Tour de France i Danmark.

Styrket byudvikling i mindre byer

Regeringen fremsatte i marts 2016 lovforslag om ændring af byfornyelsesloven, så midler og instrumenter til byudvikling i højere grad skal bruges til at styrke indsatsen i landsbyer og provinsbyer. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Virksomhedsforum og byrdelettelser

Virksomhedsforum leverer et vigtigt bidrag til regeringens målsætning om at lette byrderne for erhvervslivet med 3 mia. kr. i 2020. Regeringen besluttede derfor i januar 2016 at forlænge mandatet for Virksomhedsforum til udgangen af 2019 og intensivere arbejdet omkring byrdelettelser.

Ansvarlig økonomisk politik

Fremgangen i dansk økonomi er fortsat

Væksten i BNP i andet halvår 2015 var begrænset, men fremgangen er tydelig på arbejdsmarkedet. Alene i 4. kvartal 2015 fik over 13.000 flere et job, og siden udgangen af 2012 er beskæftigelsen i den private sektor steget med 82.000 personer. Det vurderes, at der er et bredt fundament for yderligere fremgang i dansk økonomi, men at væksten bliver moderat. Der er lave renter og fremgang på boligmarkedet, og familierne kan bruge flere penge på grund af større indkomster og højere jobsikkerhed.

Ansvarlig økonomisk politik

Regeringen har gennemført et kasseeftersyn af den offentlige økonomi, og finanspolitikken er strammet med 5 mia. kr. i 2016. Det er afstemt med den gradvise fremgang i dansk økonomi. I de kommende år er det centralt, at de offentlige investeringer tilpasses efter historisk høje niveauer under den økonomiske krise. Det strukturelle underskud skal gradvist reduceres, så der opnås balance mellem indtægter og udgifter.

Skatte- og byrdestop

Regeringen har indført et skatte- og byrdestop, som giver virksomhederne tryghed for, at de ikke bliver pålagt nye økonomiske byrder, som belaster konkurrenceevnen.

Normalisering af omprioriteringsbidrag

Regeringen ønsker en offentlig sektor, hvor det er muligt at omprioritere mellem forskellige politiske prioriteter og mellem sektorer. Regeringen har derfor gennemført en normalisering af det statslige omprioriteringsbidrag i forbindelse med finansloven for 2016, så uddannelses- og kulturinstitutioner omfattes af et omprioriteringsbidrag på 2 pct. på lige fod med øvrige statslige institutioner. Herudover har regeringen gennemført et kommunalt omprioriteringsbidrag på 1 pct. årligt.

Ny udbudslov

Regeringens lovforslag om en ny udbudslov blev vedtaget i november 2015. Den nye udbudslov trådte i kraft d. 1. januar 2016. Loven gør det nemmere og billigere for det offentlige at sende opgaver i udbud og for virksomheder at byde ind samt understøtter fleksibilitet i udbud. Udbudsloven indeholder en række forenklinger for alle offentlige ordregivere.

Statens indkøbsprogram

Regeringen indgik som en del af 10. fase af Statens Indkøbsprogram nye indkøbsaftaler med virkning fra første kvartal 2016. Med de nye indkøbsaftaler effektiviseres statens indkøb med yderligere ca. 100-135 mio. kr. årligt og samlet ca. 485 mio. kr. over de næste fire år.

Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi

Regeringen har indgået aftale med KL og Danske Regioner om at fortsætte den ambitiøse digitaliseringsdagsorden i den kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020. Strategien fastsætter rammerne for, hvordan den offentlige sektor gennem øget digitalisering kan understøtte en effektiv serviceudvikling og skabe værdi for borgere og virksomheder. Samtidig skal strategien

understøtte gode vilkår for virksomhedernes vækst og understøtte, at borgere og virksomheders tillid til den digitale offentlige sektor fastholdes.

Styring, regelforenkling og effektivisering

For at styrke dialogen mellem staten og kommunerne har regeringen, som opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi for 2016, indgået aftale med KL om at etablere et samarbejde om styring, regelforenkling og effektivisering i perioden fra 2016 til 2019. I forbindelse hermed drøftes løbende forslag, som KL og kommunerne rejser i forlængelse af det fælleskommunale effektiviserings- og styringsprogram, og derigennem skal der over tid analyseres styrings- og regelforenklingstiltag på alle de store kommunale sektorområder.

Aftale om ændring af fuldtidspolitikers vederlæggelse

Regeringen indgik i maj 2016 en stemmeaftale med Socialdemokratiet, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om ændring af fuldtidspolitikers vederlæggelse som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger. Ændringerne indebærer bl.a., at ministres og folketingsmedlemmers minimumsperioder for eftervederlag forkortes, at der indføres nye regler for eftervederlag ved overgang til et andet politisk fuldtidshverv, at borgmestres og regionsrådsformænds vederlagsniveauer justeres op, at der indføres en ny reguleringsordning for alle fuldtidspolitikers vederlag, samt at fuldtidspolitikers pensionsalder hæves fra efterlønsalderen til folkepensionsalderen.

Nedlæggelse af den sociale særtilskudspulje og prioritering af kommuner med svære økonomiske vilkår

Regeringen fremsatte i april 2016 lovforslag om nedlæggelse af den særlige pulje vedr. sociale problemer koncentreret i bestemte områder af kommuner. Hensigten er i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2017 at prioritere midler til kommuner, der har svære økonomiske vilkår. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

”Skat ud af krisen”

Regeringen indgik i september 2015 en fælles forståelse med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om at skabe bedre rammer for SKATs opgavevaretagelse. Partierner er enige om, at det er vigtigt, at Danmark har en effektiv og driftssikker skatteforvaltning, hvor borgernes retssikkerhed prioriteres højt. Der drøftes udfordringer og følges op på SKATs område ved kvartalsvise møder.

Arbejdsmarked med høj beskæftigelse

Nyt kontanthjælpsloft understøtter, at det bedre kan betale sig at arbejde

Regeringens lovforslag om et nyt kontanthjælpsloft, en 225-timers-regel for modtagere af kontanthjælp mv. er vedtaget i marts 2016 og er første fase af regeringens Jobreform. Med lovforslaget indføres et kontanthjælpsloft, der sætter en øvre grænse for, hvor meget kontanthjælpsmodtagere mv. kan modtage i offentlige ydelser. Med lovforslaget opnås en mærkbar økonomisk gevinst ved at tage et arbejde i stedet for at være på kontanthjælp. Herudover indføres en 225-timers-regel, der stiller skærpede krav til kontanthjælpsmodtagere om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Et tryggere dagpengesystem

Regeringen indgik i oktober 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, som Radikale Venstre efterfølgende har tilsluttet sig, om et fleksibelt og indkomstbaseret dagpengesystem. Med aftalen fastholdes en toårig dagpengeperiode, og incitamentet til at arbejde i løbet af dagpengeperioden styrkes gennem mulighed for fleksibel genoptjening af op til et års ekstra dagpengetilskud. Aftalen om et tryggere dagpengesystem tager afsæt i Dagpengekommissionens anbefalinger. Lovforslag forventes vedtaget i juni 2016.

Et refusionssystem med styrkede incitamenter til at få ledige i arbejde

Regeringens lovforslag om at omlægge refusionssystemet er vedtaget i august 2015. Med lovforslaget gennemføres en omlægning af refusionssystemet, der skal understøtte en beskæftigelsesindsats med mere entydige incitamenter til at få ledige i arbejde. Med lovforslaget indføres et mere enkelt og gennemsigtigt refusionssystem, hvor satserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter i udgangspunktet er ens på tværs af ydelser og aftrappes over tid.

Forhøjelse af folkepensionsalderen til 68 år

Regeringens lovforslag om forhøjelse af folkepensionsalderen mv. er vedtaget i december 2015. Med lovforslaget fastsættes folkepensionsalderen til 68 år for personer, der fylder 67 år i 2030 eller senere. Samtidig fastsættes, at næste regulering af folkepensionsalderen skal ske i 2020. De gældende bestemmelser om regulering af folkepensionsalderen blev indført som led i udmøntningen af velfærdsaftalen fra 2006.

Ændring af reglerne om kønsopdelt lønstatistik

Regeringens lovforslag om at ændre reglerne for kønsopdelt lønstatistik i ligelønsloven blev vedtaget i februar 2016. Med lovforslaget blev reglerne ført tilbage til niveauet i 2006 således, at det fremover er virksomheder med mere end 35 ansatte og 10 mænd og 10 kvinder med samme arbejdsfunktion, der er omfattet af reglerne. Samtidig fastholdt regeringen ændringen fra 2014, hvorefter virksomhederne automatisk vil modtage kønsopdelt lønstatistik fra Danmarks Statistik eller deres arbejdsgiverorganisation.

Ret til at afvise lægebehandling uden ydelsesmæssige konsekvenser

Regeringen fremsatte april 2016 lovforslag om ret til at afvise lægebehandling uden ydelsesmæssige konsekvenser. Med loven forlænges den eksisterende ordning, hvorefter sygemeldte kan sige nej til lægebehandling, uden at dette har konsekvenser for deres ret til sygedagpenge eller

ressourceforløbsydelse eller for kommunens vurdering af, om der er grundlag for at bevilge fleksjob eller tilkende førtidspension. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Oprettelse af Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede og implementering af håndhævelsesdirektivet

Regeringen fremsatte i april 2016 lovforslag om Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede og lovforslag om ændring af udstationeringsloven. Lovforslagene, herunder oprettelsen af fonden, skal gennemføre EU's direktiv om håndhævelse af udstationeringsreglerne (håndhævelsesdirektivet). Lovforslagene understøtter ordnede forhold på det danske arbejdsmarked ved øget håndhævelse og sikring af udstationerede lønmodtageres rettigheder. Lovforslagene forventes vedtaget i juni 2016.

Undtagelse af visse førtidspensionssager fra forelæggelse for rehabiliteringsteamet

Regeringen fremsatte i marts 2016 lovforslag om at undtage visse førtidspensionssager fra forelæggelse for rehabiliteringsteamet. Lovforslaget har til formål at afbureaukratisere kommunernes sagsbehandling. Lovforslaget forventes vedtaget i maj 2016.

Målrettet arbejdsmiljøindsats

Regeringens lovforslag om risikobaseret tilsyn mv. er vedtaget i december 2015. Formålet med lovforslaget er, at arbejdsmiljøindsatsen i højere grad målrettes de virksomheder, der har størst risiko for arbejdsmiljøproblemer. Med lovforslaget opnås blandt andet hjemmel til, at 80 pct. af de virksomheder, der årligt skal have risikobaseret tilsyn, udvælges på baggrund af en risikovurdering.

Et godt sundhedsvæsen skal være endnu bedre

Markant løft af sundhedsområdet med fokus på ældre

Regeringen indgik i november 2015 med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti aftale om finanslov 2016, hvor der samlet tilføres sundheds- og ældreområdet 3,4 mia. kr. i 2016 fordelt med 2,4 mia. kr. til sundhedsområdet og 1 mia. kr. til ældreområdet.

Visioner for et nært og sammenhængende sundhedsvæsen

Regeringen, Danske Regioner og KL har nedsat et udvalg, der skal komme med forslag til en samlet plan for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen mhp. en effektiv og sammenhængende indsats for særligt de ældre patienter og mennesker med kronisk sygdom og mennesker med psykiske lidelser. Udvalget afrapporterer forventeligt ultimo 2016.

Akutupakke mod overbelægning og national handlingsplan for den ældre medicinske patient

Regeringen har i februar 2016 indgået aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en akutpakke på 415 mio. kr. i perioden 2016-2019 mod overbelægning på landets sygehuse. Akutpakken udgør første del af en national handlingsplan for den ældre medicinske patient. Der er med finanslovsaftalen samlet afsat 1,2 mia. kr. hertil.

Styrket indsats for mennesker med demens

Regeringen indgik i oktober 2015 en satspuljeaftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om at udarbejde en national handlingsplan om demens til samlet 470 mio. kr. i perioden 2016-2019. Handlingsplanen præsenteres i efteråret 2016 og vil have fokus på værdighed, kvalitet og sammenhæng i demensindsatsen. Målsætningen er bl.a., at Danmark skal være et demensvenligt land, hvor mennesker med demens kan leve et værdigt og trygt liv. Første skridt er en statusrapport for demensområdet i Danmark, som regeringen præsenterede i maj 2016.

Ny lov øger sikkerheden for sygehuspatienter med demens

Regeringens lovforslag om sporing af sygehuspatienter med demens blev vedtaget i april 2016. Lovforslaget indebærer, at den ansvarlige overlæge med samtykke fra patientens nærmeste pårørende eller værge kan udstyre patienten med en GPS eller lignende teknologi, hvis der er en åbenbar risiko for, at patienten vil forlade sygehuset og udsætte sig selv for fare.

Reel ret til hurtig udredning og behandling

Regeringens lovforslag om reel ret til hurtig udredning og ret til udvidet frit sygehusvalg efter 30 dages ventetid på behandling blev vedtaget i maj 2016. Med finansloven for 2016 er der afsat 300 mio. kr. i 2016 og 450 mio. kr. årligt fra 2017 til opbygning af tilstrækkelig kapacitet i regionerne til at give patienter en hurtigere udredning og behandling på sygehusene. Patienterne får samtidig ret til at vælge et andet sted, hvis de offentlige sygehuse af kapacitetsmæssige årsager ikke kan tilbyde udredning inden for 30 dage. Ligeledes får patienterne ret til at vælge et privat behandlingssted, hvis ventetiden på behandling på de offentlige sygehuse overstiger 30 dage.

Værdighed i ældreplejen

Regeringens lovforslag om værdighedspolitikker for ældreplejen er vedtaget i februar 2016. Med lovforslaget forpligtes kommunalbestyrelsen til at vedtage og offentliggøre en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Værdighedspolitikken skal beskrive de overordnede værdier og prioriteringer for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. Regeringen understøtter kommunernes udbredelse og implementeringen af værdighedspolitikkerne med 1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem.

Styrket patientsikkerhed

Regeringens lovforslag om omlægning af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med behandlingssteder på sundhedsområdet til et proaktivt, risikobaseret tilsyn blev vedtaget i maj 2016. Lovforslaget skal bl.a. medføre et mere effektivt tilsyn, som hurtigt kan skride ind over for læger og andre sundhedspersoner og behandlingssteder, der ikke lever op til deres ansvar.

Nationale mål for sundhedsvæsenet og sporskiftet på kvalitetsområdet

Regeringen har indgået aftale med Danske Regioner og KL i april 2016 om fastsættelsen af otte ambitiøse og forpligtende nationale mål for sundhedsvæsenet, herunder mål for fx bedre sammenhængende patientforløb, styrket indsats for kronikere og ældre patienter og forbedret overlevelse og patientsikkerhed. De nationale mål er blot ét element i en større omstilling af kvalitetsarbejdet. En omstilling som i højere grad sætter fokus på kvalitetsudvikling fremfor kvalitetskontrol og klare mål og resultater, som skaber værdi for patienten og borgeren. I 2016 introduceres bl.a. nye lærings- og kvalitetsteams og et nationalt ledelsesprogram.

Ny prisloftaftaler på sygehusmedicin og primærmedicin

Regeringen indgik i april 2016 en prisloftaftale med LIF og Danske Regioner på sygehusmedicin. Prisloftaftalen indebærer, at de officielle listepreiser på sygehusmedicin reduceres med i alt 10 procent i aftaleperioden, der løber fra 1. april 2016 til 31. marts 2019. Fremover vil priserne på ny sygehusmedicin blive genberegnet, når medicinen introduceres i henholdsvis tre, seks og ni udvalgte europæiske lande. Regeringen har desuden indgået en prisloftaftale i maj 2016 med LIF og Danske Regioner om primærsektormedicin. Aftalen indebærer, at det nuværende loft over priserne på tilskudsberettiget medicin solgt på landets apoteker fastholdes uændret frem til 15. december 2018.

Principper for prioriteringsarbejdet med sygehusmedicin

Regeringen blev i april 2016 enig med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en række overordnede principper for prioritering inden for sygehusmedicin. De syv principper omhandler bl.a. mere sundhed for pengene, faglighed, uafhængighed og geografisk lighed og principperne skal sætte retning og ramme for den regionale prioritering inden for sygehusmedicin.

Bedre lægedækning

Regeringen har nedsat et lægedækningsudvalg, der skal analysere udfordringerne og opstille mulige løsningsforslag, der kan understøtte en mere hensigtsmæssig fordeling af læger på tværs af landet. Udvalget afleverer forventeligt ultimo 2016.

Ændring af den kommunale medfinansiering

Regeringen har i maj 2016 præsenteret en ændring af den kommunale medfinansiering. Ordningen skal bl.a. målrettes, så den i højere grad afspejler kommunernes muligheder for påvirkning af sygehusaktiviteten gennem bl.a. forebyggelse, træning og pleje.

Faste læger på plejcentre og medicinggennemgang

Regeringen indgik i oktober 2015 en satspuljeaftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Sociallistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om en landsdækkende ordning med fast tilknyttede læger på plejcentre og sundhedsfaglig rådgivning til personalet på plejecenteret, herunder rådgivning i forhold til medicinbehandling. På den baggrund afsættes 100 mio. kr. i perioden 2016-2019 til indfasning af fasttilknyttede læger på plejcentre.

Lov om elektroniske cigaretter

Regeringens lovforslag om elektroniske cigaretter blev vedtaget i maj 2016. Med lovforslaget indføres en aldersgrænse på 18 år for salg af elektroniske cigaretter med og uden nikotin og regler for at elektroniske cigaretter ikke må anvendes på steder, hvor børn og unge opholder sig, i kollektive transportmidler og i taxaer samt et forbud mod reklame for elektroniske cigaretter. Herudover har lovforslaget til formål at implementere EU's tobaksvaredirektivs bestemmelser om elektroniske cigaretter i dansk ret.

Reduktion i mangel på donoræg

Regeringen indgik i maj 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om initiativer til at reducere manglen på donoræg. Initiativerne i aftalen er mere information til mulige donorer, tilladelse til at donere flere steder og øget kompensation.

Effektiv hjælp til socialt udsatte

Aftale om satspuljen for 2016 på socialområdet

Regeringen indgik i oktober 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet på i alt 607 mio. kr. Aftalen fokuserer bl.a. på en forebyggende indsats for udsatte børn og unge, en styrket indsats mod hjemløshed og behandlingstilbud til unge med et misbrug. Derudover fik bl.a. indsatsen med at få nytilkomne flygtninge integreret i det danske samfund et løft med en samlet frivillighedspakke, der understøtter rammerne for den frivillige sociale indsats.

Nye regler om forældremyndighed når den ene forælder har forvoldt den anden forælders død

Regeringens lovforslag om ændring af forældreansvarsloven er vedtaget i februar 2016. Ændringen styrker barnets perspektiv og tydeliggør, at lovens grundlæggende princip om, at alle afgørelser skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, også er styrende, når der skal tages stilling til forældremyndigheden i tilfælde, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død.

Øget fleksibilitet i retshjælpsordningen i børnebortførelsessager

Regeringens lovforslag om ændring af børnebortførelsesloven er vedtaget i april 2016. Ændringen stiller de nødvendige redskaber til rådighed ved gennemførelse af en sag om tilbagegivelse af et bortført barn til Danmark. Retshjælpsordningens fleksibilitet øges, så den modsvarer og kan håndtere den brede vifte af situationer, der opstår som følge af de mange forskellige retssystemer mv., som sager om internationale børnebortførelser kan møde. Et andet formål er at understøtte muligheden for at anvende mægling, der kan være en effektiv og skånsom metode i disse sager.

Revideret lov om hjemmetræning

Regeringens lovforslag om revision af servicelovens bestemmelser om hjemmetræning er vedtaget i maj 2016. Lovændringen indebærer, at hjemmetræningsordningen for familier til børn og unge med handicap kan fortsætte. Samtidigt er reglerne justeret, så de bliver mere enkle at bruge for forældre og kommuner.

Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge

Regeringens lovforslag om voksenansvar over for anbragte børn og unge er vedtaget i maj 2016. Lovforslaget indebærer en tydeliggørelse af de eksisterende regler på området, herunder i forhold til hvornår der er adgang til at anvende magt over for et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, og hvornår der ikke er adgang hertil.

Sociale mål

Regeringen lancerede 10 nye sociale mål i maj 2016. Målene skal sætte en langsigtet retning for en mere videnskaberet indsats på socialområdet, således at de indsatser, der er virksomme og har en dokumenteret effekt bliver udbredt. Hovedsigtelinjerne for målene er, at flere skal være en del af arbejdsfællesskabet, og færre skal være socialt udsatte.

Valgret til personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne

Regeringens lovforslag om valgret til personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne er vedtaget i april 2016. Med loven gives valgret til personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne til kommunale og regionale valg samt Europa-Parlamentsvalg.

Nye frikommuneforsøg

Regeringen indgik i september 2015 aftale med KL om at igangsætte et nyt frikommuneforsøg i perioden 2016-2019. Det nye frikommuneforsøg organiseres under en række temaer, hvor udvalgte kommuner får vidtgående muligheder for at afprøve nye måder at varetage de kommunale opgaver på. Målet er at tilvejebringe ny viden og praktiske erfaringer, der kan bidrage til effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring.

Flere børn og unge godt fra start

Styrkelse af kvaliteten på de frie grundskoler

Regeringen indgik i marts 2016 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en styrkelse af kvaliteten på de frie grundskoler. Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har tilsluttet sig aftalen. Aftalen understøtter de frie grundskolers arbejde med at forberede eleverne til at leve i et demokratisk samfund og forbedrer det lokale tilsyn med skolerne. Samtidig blev regeringen i maj 2016 enig med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om at skærpe tilsynet på de frie skoler med henblik på at dæmme op for ekstremistiske religiøse forkyndere.

Initiativ om åbenhed om data

I februar 2016 lancerede regeringen et nyt initiativ til større åbenhed om og hurtigere adgang til centrale nøgletal for grundskolerne. Åbenhedsinitiativet blev i april 2016 udvidet med flere data om elevfravær og kompetencedækning.

Styrkede pædagogiske læreplaner i dagtilbud

Regeringen har igangsat en revision af de pædagogiske læreplaner i dagtilbud. En arbejdsgruppe skal komme med bud på, hvordan læreplanerne kan styrkes. Endvidere vil de enkelte læreplanstemaer blive udfoldet, og der vil blive udarbejdet forslag til brede pædagogiske læringsmål.

Nedsættelse af Kvalitetsforum for Dagtilbud og Kvalitetsforum for folkeskolen

Regeringen har nedsat Kvalitetsforum for Dagtilbud (januar 2016) og Kvalitetsforum for folkeskolen (september 2015), som bl.a. skal komme med konkrete forslag til udviklingen af børnehaver, vuggestuer og dagpleje samt folkeskolen.

Aftale om satspuljen for 2016

Regeringen har indgået aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af satspuljen for 2016 på dagtilbud- og undervisningsområdet. Med aftalen indføres et retskrav på test for ordblindhed, og der igangsættes turbo-forløb til fagligt udfordrede elever. Derudover afsættes midler til et korps af pædagogiske praksiskonsulenter i dagtilbud og til brobygningsforløb til udsatte unge.

Ny lovgivning om skoletilbud på 27 småøer

Regeringens lovforslag om bedre rammer for skoletilbud på 27 småøer er vedtaget i januar 2016. Lovændringen indebærer bl.a., at frie grundskoler på fastlandet som en del af en eksisterende fri grundskole med statstilskud kan oprette et skoletilbud på en af de 27 småøer uanset elevtallet og klassetrinsfordelingen.

Eftersyn af inklusionsindsatsen

Regeringens ekspertgruppe til eftersyn af inklusionsindsatsen afgav i maj 2016 knap 100 anbefalinger til styrkelse af inklusionsindsatsen i folkeskolen. Blandt anbefalingerne er, at målsætningen om, at 96 procent af alle børn skal være en del af den almindelige undervisning, skal erstattes af styrket fokus på, at alle elever skal udvikles fagligt og trives.

Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge

Regeringen indgik i marts 2016 en aftale med KL om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge. Aftalen indebærer blandt andet en lempelse af krav til modtagelsesklasser, herunder en ændring af klasseloftet fra 12 til 15, hvis det er pædagogisk forsvarligt (og i særlige tilfælde 18). Som udmøntning af aftalen fremsatte regeringen desuden i maj 2016 lovforslag om, at kommunerne i en periode på to år og med udgangspunkt i en konkret individuel vurdering af det enkelte barn får øgede muligheder for selv at fastsætte omfanget af sprogstimuleringsindsatsen til børn af flygtninge, der ikke går i dagtilbud. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Rammeforsøg med konfirmationsforberedelse

Regeringen har godkendt, at 67 kommuner får tilladelse til at deltage i et rammeforsøg med at lægge konfirmationsforberedelse i noget af den tid, der ellers er afsat til den understøttende undervisning. Forsøget evalueres samlet efter skoleåret 2017/18.

Ekspertgruppe om bedre veje til en ungdomsuddannelse

Regeringen nedsatte i januar 2016 en ekspertgruppe om bedre veje til en ungdomsuddannelse. Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger til, at flere unge opnår en ungdomsuddannelse, og at flere unge vælger den rigtige uddannelse første gang, samt vælger uddannelser, der fører dem i job eller videre uddannelse. Ekspertgruppen skal afrapportere inden udgangen af 2016.

Udspil til en reform af de gymnasiale uddannelser

Regeringen offentliggjorde i april 2016 et udspil til en reform af de gymnasiale uddannelser. Udspillet skal styrke de gymnasiale uddannelser, så de unge er bedre klædt på til at påbegynde og gennemføre en videregående uddannelse.

Finansiering og justering af erhvervsuddannelsesreformen

I januar 2016 indgik regeringen aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om justering af erhvervsuddannelsesreformen. Aftalen forbedrer mulighederne for skolepraktik på merkantile erhvervsuddannelser med eux. Endvidere er muligheden for realkompetencevurdering for voksne fremrykket, og der er etableret mulighed for fælles nationale standarder for grundforløbsprøven. Derudover har regeringen indgået aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om finansiering af erhvervsuddannelsesreformen i november 2015.

Bedre mulighed for adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv

Regeringens lovforslag om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer er vedtaget i december 2015. Loven gennemfører det reviderede EU-ankendelsesdirektiv i dansk ret og skaber bedre mulighed for adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv.

Øget fleksibilitet i fremdriftsreformen

Regeringen indgik i november 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om justering af fremdriftsreformen. Aftalen giver uddannelsesinstitutionerne mere fleksibilitet til at tilrettelægge uddannelserne efter udfordringer og behov inden for de fortsatte krav om reduktion i overskridelsen af normeret studietid.

Målretning af befordringsrabatordningen

Regeringens lovforslag om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser er vedtaget i maj 2016. Formålet er at målrette befordringsrabatordningen for studerende ved videregående uddannelser ved at nedsætte rabatten på de dyreste abonnementskort.

Målretning af statens voksenuddannelsesstøtte

Regeringens lovforslag om målretning af statens voksenuddannelsesstøtte er vedtaget i maj 2016. Formålet er at målrette anvendelsen af statens voksenuddannelsesstøtte.

Ambitiøs forskning

Aftale om fordeling af forskningsreserven

Regeringen indgik i november 2015 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om fordeling af i alt 671 mio. kr. fra forskningsreserven i 2016. Med aftalen blev blandt andet 161 mio. kr. afsat til at styrke forsknings- og udviklingsindsatsen på fødevarerområdet, 197 mio. kr. til udviklings- og demonstrationsprogrammer inden for teknologi, miljø og grøn omstilling samt 120 mio. kr. til Det Frie Forskningsråd.

Danmarks første lov om aktiviteter i det ydre rum

Regeringens lovforslag om aktiviteter i det ydre rum er vedtaget i maj 2016. Loven implementerer fire internationale aftaler på området og fastlægger rammerne for, at danske aktiviteter i det ydre rum finder sted på et reguleret og sikkerhedsmæssigt betryggende grundlag. Loven skal samtidig gøre det muligt for danske operatører at indgå i samarbejde med operatører i andre lande, herunder operatører af opsendelsesfaciliteter, med henblik på at danske virksomheder og universiteter i højere grad kan være med på det internationale marked på rumområdet.

FORSK2025

Regeringen har igangsat et arbejde om et prioriteringsgrundlag for den strategiske forskning, det vil sige forskning inden for særligt prioriterede områder, hvor en målrettet forskningsindsats understøtter dansk erhverv eller løser samfundsmæssige udfordringer. Virksomheder, universiteter og øvrige forskningsinteressenter indsender forslag til prioriteringskataloget. FORSK2025 vil dermed skabe et konsolideret overblik over fremtidens vigtigste forskningsområder, som det ses fra erhvervslivet, organisationer, ministerier, vidensinstitutioner med flere.

Nyt dansk innovationscenter i Israel

Regeringen har besluttet at etablere et nyt dansk innovationscenter i Israel. Israel er det land i OECD, hvor der investeres allermest i forskning, innovation og iværksætteri. Innovationscenteret vil give danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner og danske virksomheder lettere adgang til førende vidensmiljøer og relevante samarbejdspartnere i Israel. Innovationscentret placeres ved den danske ambassade i Tel Aviv og forventes at åbne i efteråret 2016.

Et mere trygt Danmark

Ny flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden

Regeringen indgik i november 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2016-2019. Aftalen sikrer 1,9 mia. kr. ekstra til politiet og anklagemyndigheden i aftaleperioden. Med aftalen afsættes der 600 mio. kr. om året til terrorbekæmpelse, flere betjente til politiarbejde, øget bemanning i grænseområderne samt styrket politiuddannelse. Derudover etableres en politiskole i det vestlige Danmark og et øget optag af politistuderende. Samtidig videreføres politiets særlige indsatser mod indbrudskriminalitet, rocker- og bandemiljøet, organiseret og grænseoverskridende kriminalitet samt de tryghedsskabende indsatser i særligt udsatte boligområder.

Øget indsats mod terror

Med aftalen om politiets økonomi styrkes terrorberedskabet ved at gennemføre de anbefalinger, som Rigspolitiet og PET er kommet med i forlængelse af terrorangrebene i København den 14. og 15. februar 2015. Det handler om at styrke bevogtnings- og beredskabskapaciteten i politiet, styrke PET's kapacitet til personbeskyttelse, etablere døgnbemandede situations- og operationscentre, styrke PET's operations- og efterretningskapacitet og bedre og mere materiel til bevogtning, indsats og beskyttelse. Derudover videreføres initiativerne fra den tidligere regerings udspil "Et stærkt værn mod terror" fra februar 2015. Dette inkluderer bl.a. en øget it- og analysekapacitet og en moderne analyseplatform, udbygning af beredskabsindsatsen i politiet og PET samt udvidelse af PET's aktionsstyrke og livvagtsstyrke.

Styrket indsats mod fremmedkrigere

Regeringen nedsatte i juli 2015 en særlig indsatsgruppe bestående af politiet, anklagemyndigheden, PET og udlændingemyndighederne med henblik på en effektiv strafforfølgning af fremmedkrigere, som udgør en trussel mod Danmark.

Indrejse- og opholdsforbud i konfliktområder

Regeringen fremsatte i maj 2016 lovforslag om væbnede konflikter i udlandet. Formålet med lovforslaget er først og fremmest at styrke det strafferetlige værn mod deltagelse i væbnede konflikter i udlandet for terrorgrupper, dels gennem en strafforhøjelse og dels gennem en ny mulighed for administrativt at forbyde indrejse og ophold i visse konfliktområder uden forudgående tilladelse. Herudover foreslås der en ny strafbestemmelse om modtagelse af økonomisk støtte fra en terrororganisation. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Ny strafbestemmelse om tilslutning til fjendtlig væbnet styrke

Regeringens lovforslag om tilslutning til fjendtlig væbnet styrke er vedtaget i december 2015. Med loven fastslås det, at danske statsborgeres og herboende udlændinges tilslutning til en fjendtlig væbnet styrke under en væbnet konflikt i alle tilfælde er udtryk for landsforræderi.

PNR - Nyt redskab i terrorbekæmpelsen

Regeringens lovforslag om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET) og toldloven, der giver PET adgang til bestemte oplysninger fra luftfartsselskaber (Passenger Name Record, PNR) med

henblik på at gøre den forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod terrorisme mere effektiv, er vedtaget i december 2015.

Skærpede straffe for voldtægt og pædofili

Regeringen fremsatte i december 2015 lovforslag om skærpelse af straffen for voldtægt, for samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af en fysisk eller psykisk overlegenhed og for visser former for falsk anklage. Med lovforslaget skærpes straffen for bl.a. voldtægt med ét år. Lovforslaget forventes vedtaget i maj 2016.

Respekt for voldtægts ofre

Regeringen lancerede i januar 2016 udspillet ”Respekt for voldtægts ofre” med henblik på at klarlægge, hvordan politiet håndterer sager om voldtægt og med henblik på, at ofre for voldtægt anmelder overgrebet til politiet. Udspillet indeholder en række konkrete initiativer, som skal forbedre den samlede indsats mod voldtægt og, at ofre for voldtægt mødes på en god og ordentlig måde.

Styrket indsats mod stalking, forfølgelse og chikane

Regeringen lancerede i marts 2016 udspillet ”Stop stalking”. Initiativerne skal bl.a. styrke politiets indsats i sager om forfølgelse og chikane, herunder stalking, og forbedre stalkingudsattes muligheder for at få hjælp.

Ny og forenklet knivlov

Regeringens lovforslag om en ny og forenklet lovgivning om knive er vedtaget i april 2016. Med loven samles reglerne om knive i en ny og selvstændig lov, som skaber større gennemsigtighed for borgere, foreninger mv. Samtidig skærpes kursen for bl.a. at bære kniv i nattelivet, mens reglerne for at bruge kniv til almindelige praktiske formål som f.eks. jagt og fiskeri lempes.

Respektpakke I: Styrket respekt for det offentlige rum, offentlige myndigheder og personer i offentlig tjeneste

Regeringen indgik i maj 2016 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om at styrke respekten for det offentlige rum, offentlige myndigheder og personer i offentlig tjeneste. Aftalen omfatter bl.a. strafskærpselser, der skal give en bedre beskyttelse af personer i offentlig tjeneste og deres nærmeste – også i fritiden, indførelse af kollektivt erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb og øget brug af udeblivelsesdomme.

Ny lov om digitalisering af retsprocessen i civile sager

Regeringens lovforslag om en digitalisering af retsprocessen i civile sager er vedtaget i december 2015. Formålet med de nye regler er at indføre hjemmel til at stille krav om, at retten og parterne i civile retssager gradvist i løbet af 2016 skal anvende et digitalt sagsbehandlingssystem (en sagsportal på internettet) ved anlæggelse og behandling af disse retssager. Samtidig gennemføres de lovændringer, som er nødvendige for at oprette en domsdatabase med det formål at gøre domme offentligt tilgængelige og gratis for enhver.

Fremtidsfuldmagter

Regeringens lovforslag om fremtidsfuldmagter er vedtaget i maj 2016. Med loven indføres en

fremtidsfuldmagtsordning, som giver borgerne mulighed for selv at udpege en eller flere fremtidige repræsentanter (fremtidsfuldmægtige) til at varetage økonomiske og personlige forhold, hvis borgeren på et senere tidspunkt ikke længere selv har evne hertil som følge af sygdom, mental svækket funktion eller lignende.

Indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme i fængslerne

Regeringen lancerede i november 2015 en evaluering af indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme i fængslerne. Evalueringen er bl.a. afsat for to lovforslag, som har til formål at modvirke radikaliserings af indsatte under deres fængselsophold ved at forbedre myndighedssamarbejdet og give mulighed for at sektionere indsatte i fængslerne. Lovforslagene blev vedtaget i marts 2016.

Forhøjelse af aldersgrænsen for videoafhøring af børn

Regeringens lovforslag om forhøjelse af aldersgrænsen for videoafhøring af børn i straffesager er vedtaget i februar 2016. Videoafhøring er en særligt skånsom måde at afhøre børn på i straffesager, hvor de er vidner eller forurettede. Fremover kan også børn i alderen 13-14 år afhøres på denne måde, når der er tale om seksualforbrydelser, incest eller vold i familien. Dermed forbedres beskyttelsen af børn og unge i retssystemet.

Aftale om omprioritering af handlingsplanen mod vold i familien og i nære relationer

Regeringen indgik i oktober 2015 en satspuljeaftale med Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om omprioritering og fokusering af indsatsen inden for handlingsplanen mod vold i familien og i nære relationer. Omprioriteringen har betydet en styrkelse af indsatsen over for stalkingudsatte, voldsudsatte mænd og unge udsat for kærestevold.

Styrket indsats mod menneskehandel

Regeringen har i november 2015 sørget for et tillæg til handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2015-2018 på i alt 11 mio. kr. til opsøgende arbejde over for ofre handlet til prostitutionsformer annonceret over flygtige medier og til tvangsarbejde samt en landsdækkende opsøgende indsats over for ofre for menneskehandel blandt klinikprostituerede.

Lov om net- og informationssikkerhed

Regeringens lovforslag om net- og informationssikkerhed er vedtaget i december 2015. Loven er et vigtigt initiativ i ”National strategi for cyber- og informationssikkerhed 2015-2016” og gør det muligt at styrke informationssikkerheden i telesektoren og dermed beskytte danske borgeres, virksomheders og myndigheders oplysninger.

Omstilling af Hjemmeværnet

Regeringen blev i marts 2016 enig med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om omstilling og udvikling af Hjemmeværnet.

Aftale om redningsberedskabet

Regeringen indgik i marts 2016 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udmøntningen af besparelserne i det statslige redningsberedskab, herunder at alle landets nuværende beredskabscentre opretholdes.

Retssikkerhedspakke I

Regeringens lovforslag om at ophæve SKATs muligheder for at foretage kontrol på privat grund er vedtaget i december 2015. Lovforslaget er en del af udspillet Retssikkerhedspakke I – Ret og rimelighed. Pakken indeholder flere elementer, som styrker skatteydernes retssikkerhed og skal bidrage til at genoprette tilliden til SKAT.

Retssikkerhedspakke II

Regeringen indgik i maj 2016 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti om Retssikkerhedspakke II – Borgeren skal stå stærkere. Pakken indeholder flere elementer, der gør, at borgere og virksomheder står stærkere i mødet med skattesystemet. Det gælder bl.a. genindførelse af omkostningsgodtgørelse til skattepligtige selskaber og fonde, etablering af et skattekontor hos Folketingets Ombudsmand og et Skattelovråd, kortere sagsbehandlingstider for klagesager (forudsat at der tilvejebringes finansiering hertil) samt øget åbenhed om og klarere rammer for SKATs arbejde.

Ny udlændinge- og integrationspolitik

Indførelse af en integrationsydelse

Regeringen indgik i juli 2015 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en integrationsydelse for personer, der kommer til Danmark efter den 1. september 2015 og ikke har opholdt sig i landet i mindst syv ud af de seneste otte år. Regeringens lovforslag er vedtaget i august 2015. Som opfølgning på Aftale om finansloven 2016 og på den politiske aftale fra juli 2015 fremsatte regeringen i januar 2016 lovforslag om at udvide personkredsen for integrationsydelsen til at omfatte alle personer, der ikke opfylder opholdskravet. Regeringens lovforslag er vedtaget i marts 2016.

Skærpede regler for at opnå dansk statsborgerskab

Regeringen indgik i oktober 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en skærpelse af reglerne for at opnå dansk statsborgerskab. Med aftalen blev en ny indfødsretsprøve indført, krav til sprog og selvforsørgelse skærpet og karenperioden for kriminalitet hævet.

Satspuljeaftale om inklusionsboliger og beskæftigelsesindsatsen over for flygtninge

Regeringen indgik i oktober 2015 en satspuljeaftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om at afsætte 30 mio. kr. i 2017-2019 til etablering og drift af inklusionsboliger i almene familieboligbebyggelser målrettet psykisk og socialt sårbare mennesker. Regeringen har fremsat lovforslag om inklusionsboliger, der forventes vedtaget juni 2016. Med aftalen blev der desuden afsat i alt 10 mio. kr. til at forebygge udsættelser af lejere i almene boligområder. Endvidere blev der afsat 52,3 mio. kr. til at styrke kommunernes beskæftigelsesindsats over for flygtninge. Kommunerne skal gennem en mere målrettet og koordineret indsats understøtte, at langt flere flygtninge kommer ud på arbejdsmarkedet.

Håndtering af flygtninge- og migrantsituationen

Regeringen indgik i november 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om bidrag til håndteringen af flygtninge- og migrantsituationen. Med aftalen gives myndighederne en række nye redskaber, som skal styrke mulighederne for at håndtere stigningen i antallet af flygtninge og migranter, der indrejser og opholder sig i Danmark. Regeringens lovforslag om håndtering af flygtninge- og migrantsituationen er vedtaget i november og december 2015. Regeringens lovforslag om de øvrige dele af asylopakken, der bl.a. udskyder retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus, skærper reglerne om tidsbegrænset opholdstilladelse og reglerne om inddragelse af flygtnings opholdstilladelse, er vedtaget i januar 2016.

Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension

Regeringens lovforslag om harmonisering af reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension er vedtaget i august 2015. Formålet med lovforslaget er, at flygtninge ikke skal optjene folkepension efter gunstigere regler end andre, som har haft bopæl i udlandet i en længere periode.

Trepartsaftale om arbejdsmarkedsintegration

Regeringen indgik i marts 2016 en trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter om arbejdsmarkedsintegration, der øger fokus på beskæftigelse i integrationsindsatsen for flygtninge og familiesammenførte. Aftalen omfatter bedre brug af asyl- og overgangsfasen, der indføres en ny to-årig integrationsgrunduddannelse, og samtidig gives der bedre rammer for virksomheder til at ansætte flygtninge.

Udvidelse af aftale med bonus til elever på erhvervsgrunduddannelsen (egu)

Regeringen, LO og DA indgik i april en tillægsaftale til trepartsaftalen. Den indebærer, at der indføres en parallel bonusordning til private virksomheder for egu-forløb, der er målrettet udsatte unge med henblik på, at den styrkede indsats for flygtninge og familiesammenførte ikke sker på bekostning af andre gruppers muligheder for varig tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Topartsaftale om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge

Regeringen indgik i marts 2016 en topartsaftale med KL om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge. Aftalen har fokus på at forbedre overgangen til kommunerne, når der er meddelt asyl ved at styrke samarbejdet mellem kommuner og asylcentre. Samtidig forbedres kommunernes mulighed for at boligplacere flygtninge, og der bliver øget fokus på en tidlig og beskæftigelsesrettet integrationsindsats. Alle flygtninge skal mødes som jobparate, integrationsprogrammet intensiveres og fokuseres på job, og danskundervisningen erhvervsrettes. Regeringen fremsatte i maj 2016 tre lovforslag, der udmønter aftalen. Lovforslagene forventes vedtaget i juni 2016.

Styrket fokus på ligestilling og rettigheder over for flygtninge og andre nyankomne

Regeringen har taget en række initiativer, der sætter fokus på demokratiske normer, ligestilling og rettigheder i Danmark over for flygtninge og andre nyankomne. Der lanceres en app med lettilgængelig information om rettigheder, og der vil blive udviklet et obligatorisk undervisningsforløb på asylcentre. Desuden vil informationen om danske normer og værdier blive styrket i overdragelsesfasen i asylcentre før udflytning til kommunerne og i danskuddannelsen.

Effektiv infrastruktur i balance

Aftale om befordringspligten 2017–2019 på et liberaliseret postmarked

Regeringen indgik i maj 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om befordringspligten 2017-2019. Med aftalen videreføres den landsdækkende postservice (befordringspligten) for en ny 3-årig periode 2017-2019, men i en reduceret udformning. Som hidtil vil det være Post Danmark, der varetager befordringspligten.

Aftale om det videre forløb for Femern Bælt-forbindelsen

Regeringen indgik i marts 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om det videre forløb for Femern Bælt-forbindelsen. Med aftalen kan Femern A/S indgå betingede kontrakter på de fire store anlægsentrepriser på sænketunnelen under Femern Bælt.

Aftale om de danske jernbaneanlæg i tilslutning til Femern Bælt-forbindelsen

Regeringen indgik i marts 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om udbygning af de danske jernbaneanlæg i tilslutning til den faste forbindelse som led i det videre forløb for Femern Bælt-forbindelsen. Jernbanestrækningen mellem Ringsted og Nykøbing Falster vil blive udbygget til dobbeltspor, hvor togene kan køre 200 km/t. i 2021 og elektrificeret i 2024.

Forhøjet hastighedsgrænse for campingvogne mv.

Regeringens lovforslag om forhøjelse af hastighedsgrænsen for campingvogne mv. er vedtaget i april 2016. Med lovforslaget indføres en ordning, hvorefter biler tilkoblet påhængskøretøjer (bl.a. campingvogne og trailere) kan godkendes til at køre op til 100 km/t. på motorvej (mod 80 km/t. i dag) og op til 80 km/t. på andre veje end motorveje (mod 70 km/t. i dag).

Højere lokale hastighedsgrænser på motortrafikveje

Regeringens lovforslag om højere lokale hastighedsgrænser på motortrafikveje og justering af bødetaksten for hastighedsoverskridelser på visse motortrafikveje er vedtaget i maj 2016. Formålet med lovforslaget er at skabe mulighed for at fastsætte en højere hastighedsgrænse på motortrafikvejsstrækninger, hvor det er trafikikkerhedsmæssigt forsvarligt, og herved styrke fremkommeligheden og mobiliteten.

Aldersgrænser for kørekort

Regeringen fremsatte i marts 2016 lovforslag om en forsøgsordning, hvorefter 17-årige kan erhverve kørekort til almindelig bil betinget af ledsaget kørsel indtil det fyldte 18. år samt nedsættelse af aldersgrænsen for kørekort til lille knallert fra 16 til 15 år m.v. Lovforslaget forventes vedtaget i maj 2016. Lovforslaget bidrager til at forbedre færdselssikkerheden for unge nyuddannede billister samt forbedre mobiliteten for unge i områder med begrænset kollektiv trafik.

Nye vilkår for udlån af tjenestemænd i DSB

Regeringens lovforslag om ændring af vilkår for udlån af tjenestemænd m.v. i DSB er vedtaget i februar 2016. Lovændringen muliggør, at også tjenestemænd i DSB fremover kan pålægges at gøre tjeneste hos en privat virksomhed, under overholdelse af medarbejdernes ansættelsesmæssige rettigheder. Hermed er vejen banet for, at staten i jernbanesektoren kan drage fordel af udlicitering af togdrift m.v., med de effektiviseringsgevinster dette indebærer for det danske samfund.

Klare rammer for privates anvendelse af droner

Regeringen fremsatte i februar 2016 lovforslag om ændring af luftfartsloven. Formålet er bl.a., at der på droneområdet skabes klare rammer for professionelle og privates anvendelse af droner, samtidig med at de nødvendige samfundsmæssige hensyn til personsikkerhed og privatlivets fred m.m. varetages. Lovforslaget forventes vedtaget i maj 2016.

Ombytning af udenlandske kørekort

Der er i april 2016 udstedt bekendtgørelse om ombytning af udenlandsk kørekort til dansk kørekort. Ændringen af reglerne betyder, at det nu efter mange års ønske er blevet muligt at ombytte kørekort fra bl.a. USA, Australien og Canada på en administrativ nem måde uden krav om beståelse af en kontrollerende køreprøve.

Færdiggørelse af Langeskov Station

Regeringen blev i januar 2016 enig med de øvrige parter i forligskredsen bag Aftale om en grøn transportpolitik (Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti) om den fornødne merbevilling til færdiggørelsen af Langeskov Station. Etableringen af en stitunnel under stationen er gennemført i maj 2016.

Aftale om letbaneprojektet på Ring 3

Regeringen indgik i maj 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om tilpasning af styringsmodellen for letbaneprojektet på Ring 3 i København.

Harmonisering af takster i den kollektive trafik på Sjælland

Regeringen igangsatte i september 2015 drøftelser med Movia, DSB, Metroselskabet og transportordførere om harmonisering af takster i den kollektive trafik på Sjælland. Der blev i december 2015 opnået enighed om en samlet model, som vil gøre priserne i den kollektive trafik langt mere enkle og logiske for kunderne.

Grøn omstilling med ambitioner og realisme

Revision af åben-dør-ordningen

Regeringen blev i november 2015 enig med energiforligskredsen (Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti) om en revision af åben-dør-ordningen, hvorved der bl.a. indføres en betinget kommunal indsigelsesret for vindmøller på havet ud til otte km fra kysten. Revisionen kræver en ændring af lov om fremme af vedvarende energi og forventes implementeret pr. 1. januar 2017. Samtidig indførte regeringen fremdriftskrav, som trådte i kraft februar 2016. Formålet hermed er at forhindre årelange arealreservationer på havet.

Udmøntning af energireserven

Regeringen blev i december 2015 enig med energiforligskredsen (Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti) om udmøntning af energireserven på i alt 207,6 mio. kr. til fremme af energieffektive løsninger. Udmøntningen trådte i kraft d. 1. januar 2016 og gælder frem til og med 2018 (dog er der til geotermi afsat penge frem til og med 2020).

Målrættede PSO-lempelser

Regeringen blev i februar 2016 enig med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om ændring af lov om statstilskud til elintensive virksomheder. Lovændringen giver alle elintensive virksomheder, der kan dokumentere, at de er såvel handels- som elintensive, mulighed for at modtage tilskud til virksomhedernes PSO-betaling samt forhøjer det målrættede tilskud for alle tilskudsberettigede virksomheder.

Energikommissionen

Regeringen nedsatte i marts 2016 Energikommissionen. Kommissionen skal forberede et oplæg til dansk energipolitik for perioden 2020-2030, der tager udgangspunkt i omkostningseffektivitet, markedsbaserede løsninger og en regional og europæisk kontekst. Kommissionen afslutter sit arbejde med en samlet rapport med anbefalinger primo 2017.

Ny og forbedret regulering af den danske vandsektor

Regeringens lovforslag om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor er vedtaget i februar 2016. Lovforslaget udmønter det brede politiske forlig fra april 2015, og skal bl.a. medvirke til, at vand- og spildevandsforsyningen drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugere og erhverv, giver lavest mulige stabile priser, og samtidig understøtter innovativ udvikling, demonstration og eksport af vandteknologiløsninger.

7. udbudsrunder for olie- og gastilladelser

Regeringen meddelte i april 2016 16 nye olie- og gastilladelser i Nordsøen som et resultat af 7. udbudsrunder.

Aftale om ny regulering på fjernvarmeområdet

Regeringen indgik i april 2016 en aftale med Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om ny regulering på fjernvarmeområdet. Aftalen indebærer, at

fjernvarmeselskaberne i fremtiden får udmeldt en omkostningsramme, og at der udmeldes effektiviseringskrav på baggrund af regulatorisk benchmarking. Aftalen skal understøtte effektiviseringer i sektoren på 500 mio. kr. i 2020.

Forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje

Regeringen indgik i april 2016 aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Konservativt Folkeparti om udmøntning og kriterier for forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje. De første tilskud kan søges i 2016.

Ophævelse af 60/40-støtteordning til solceller

Regeringens lovforslag om ophævelse af 60/40-støtteordningen til solceller blev fremsat og vedtaget med hastelovgivning i maj 2016. Med lovgivningen blev afværget meromkostninger til PSO på potentielt i størrelsesordenen 11 mia. kr. over de kommende ti år.

Mission Innovation

Danmark deltager Mission Innovation, hvor 20 lande er gået sammen om at arbejde for at nedbringe omkostningerne til energisystemer ved at intensivere forskningen i rene energiteknologier. For at indfri det mål vil deltagerlandene fordoble deres forskningsindsats frem mod 2020. Regeringen vil arbejde for, at der i 2020 afsættes i alt 580 mio. kr. til forskning i rene energiteknologier.

Samarbejde mellem 12 europæiske lande om et europæisk el-marked

Regeringen indgår i et samarbejde med 11 europæiske lande og Europa-Kommissionen om at udvikle nye principper for indretningen af det europæiske el-marked. Principper, som skal gøre det muligt at integrere øgede mængder vedvarende energi effektivt i det europæiske energisystem og derved bidrage til en omkostningseffektiv omstilling. Kommissionen forventes ultimo 2016 at præsentere et forslag til en europæisk el-markedsreform.

Landdistriktsprogrammet 2017-2020

Regeringen har i forbindelse med Aftale om Fødevarer- og landbrugspakken indgået aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om udmøntning af landdistriktsprogrammet for 2017-2020. Der er tale om en samlet ramme på ca. 5,1 mia. kr., svarende til ca. 1.280 mio. kr. årligt. Aftaleparterne ønsker, at landdistriktsprogrammet understøtter landbrugets konkurrenceevne og den fremtidige kvælstofindsats m.v.

Aftale om Naturpakke

Regeringen indgik i maj 2016 en aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en Naturpakke. Aftalen indeholder en række initiativer, der skal gavne den danske biodiversitet i både skov og i det åbne land, borgernes tilgængelighed til naturen, og landmandens rolle som naturforvalter. Med Naturpakken iværksættes desuden et arbejde med at understøtte regelforenkling. Med Naturpakken er der også afsat 50 mio. kroner til at udvide den planlagte frivillige efterafgrødeordning, der var en del af aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken fra december 2015.

Natura 2000 planerne for 2016-2021

Regeringen offentliggjorde i april 2016 252 nye naturplaner. Naturplanerne skal understøtte, at mere af Danmarks vigtigste natur plejes, og at der skabes bedre vilkår for truede arter som sommerfugle og orkideer på et område på størrelse med Fyn og de omkringliggende øer. I dag plejes 60.000 hektar sårbare naturområder, men fremover skal yderligere 30.000 hektar natur holdes våd, græsses og ryddes for krat, så visse truede arter får bedre levevilkår. Der afsættes 1,8 mia. kr. til denne indsats i perioden.

Beskyttelse af havbund

Regeringen har i maj 2016 besluttet at beskytte i alt seks områder i Kattegat, så særligt den dybe, bløde havbund beskyttes bedre, samtidig med at der også tages hensyn til fiskeriet i området. Beslutningen er en del af indsatsprogrammet under EU's havstrategidirektiv, som har til formål at understøtte naturen og miljøet i havet.

Ny lovgivning om naturbeskyttelse

Regeringens lovforslag om ophævelse af forbud mod gødkning og sprøjtning af beskyttede arealer er vedtaget i april 2016. Med de nye regler sker en tilbagerulning af det forbud mod gødkning og sprøjtning på beskyttede arealer, som den tidligere regeringen indførte i februar 2015.

Ny lovgivning om miljøvurdering

Regeringens lovforslag om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter er vedtaget i maj 2016. Med de nye regler sker der en samlet implementering i én lov af de to centrale EU-proceduredirektiver inden for den miljømæssige regulering – miljøvurderingsdirektivet og VVM-direktivet. Det vil give et bedre overblik over det samlede sæt af procedureregler, der gælder for miljøvurderinger, herunder miljøvurderingernes indhold og om offentlighedens inddragelse til gavn for bygherrer og offentligheden.

Fjernelse af hver tredje lov og bekendtgørelse på miljø- og fødevarerområdet

Regeringen gennemførte i februar 2016 en oprydning i miljø- og fødevarerlovgivningen, hvor hver tredje lov og bekendtgørelse blev fjernet uden at slække på beskyttelsesniveauet. Med oprydningen er overskueligheden øget og retssikkerheden styrket, da borgere og virksomheder nemmere kan få et overblik over gældende ret på området (regler samlet i hovedlove og –bekendtgørelser).

Mangfoldig kultur og et stærkt foreningsliv

Danmarkskanon

Regeringen har igangsat projekt Danmarkskanonen, der skal sætte gang i den folkelige debat om den kultur og de værdier, som i særlig grad har formet samfundet og befolkningen. Formålet med Danmarkskanonen er at starte en dialog, og derfor skal alle have mulighed for at debattere og byde ind med forslag. Projektet om den danske kultur vil trække tråde bagud til den ofte udenlandske oprindelse og sætte perspektiv for fremtidens globaliserede og flerkulturelle samfund.

Ny flerårsaftale om Det Kongelige Teater

Regeringen indgik i november 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om Det Kongelige Teater for perioden 2016-2019. Aftalen fastlægger de overordnede kulturpolitiske mål for teatrets arbejde i perioden.

Musikhandlingsplan

Regeringen lancerede den 12. november 2015 Musikhandlingsplanen ”Talent forpligter”, som gælder for perioden 2015-2018. Planen styrker musiklivet bredt med 146,5 mio. kr. i perioden og har især fokus på talentudviklingen i musikken, bl.a. på musikskolerne og i forhold til unge talenter med internationalt potentiale. Støtten til komponister og sangskrivere styrkes, og det høje bevillingsniveau til blandt andet rytmiske spillesteder videreføres.

Frit tv-valg

Regeringen fremsatte i februar 2016 lovforslag om at sikre husstande med fælles forsyning af tv-programmer mulighed for efter anmodning at blive fritaget for den fælles programforsyning. Lovforslaget forventes vedtaget i maj 2016.

Kollektiv forvaltning af ophavsret

Regeringens lovforslag om kollektiv forvaltning af ophavsret blev vedtaget i marts 2016. Lovforslaget gennemfører et EU-direktiv, som medfører, at kollektive forvaltningsorganisationer i hele EU skal opfylde en række minimumskrav i forbindelse med kollektiv forvaltning af ophavsrettigheder. Loven indeholder for det første regler om de kollektive forvaltningsorganisationers styring, gennemsigtighed og finansielle forvaltning af rettighedsvederlag og for det andet regler, der har til formål at tilskynde og fremme udbredelsen af multiterritoriale licenser for musikværker med henblik på at skabe et reelt digitalt indre marked på dette område.

Kroers anvendelse af kongekronen

Regeringen fremsatte i april 2016 et lovforslag om kroer, foreninger og virksomheders anvendelse af kongekronen. Med lovforslaget tillades visse kroer, foreninger og virksomheders anvendelse af kongekronen på særlige vilkår og betingelser. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Ekstraordinært tilskud til kultur og idræt

Regeringen afsatte et ekstraordinært tilskud på 49,6 mio. kr. i 2015 til udlodningsmodtagerne som kompensation for faldet i indtægterne fra lotteri samt heste- og hundevæddemål (overskuddet fra Danske Spil A/S og Klasselotteriet) i 2014.

Folkekirken og religiøse samfund

Initiativer rettet mod religiøse forkyndere

Regeringen har præsenteret en række forslag til initiativer rettet mod religiøse forkyndere, der søger at undergrave danske love og værdier og understøtte parallelle retsopfattelser – bl.a. initiativer med henblik på at forhindre indrejse af ”hadprædikanter”, kriminalisering af udtrykkelig billigelse af visse strafbare handlinger som led i religiøs oplæring samt fratagelse af offentlig anerkendelse i relation til f.eks. støtte efter folkeoplysningsloven. De politiske forhandlinger forventes afsluttet før sommerferien 2016.

Menighedsråd på jeres måde

I forlængelse af offentliggørelsen af rapporten ”Menighedsråd på jeres måde” er der blevet nedsat tre arbejdsgrupper om henholdsvis ”provstiudvalg på jeres måde”, forsøg og dispensationsmuligheder samt deregulering. De første delresultater af dette arbejde forventes at kunne præsenteres på Landsforeningen af Menighedsråds årsmøde i juni 2016.

Trossamfundsudvalget

Trossamfundsudvalget arbejder fortsat med forslag til en samlet lovgivning om andre trossamfund. Arbejdet har fokus på rettigheder og pligter knyttet til godkendelse som trossamfund og til vielsesbemyndigelse.

Udvalg om menighedsrådsvalg og fremtidig valgform

Regeringen har i maj 2015 nedsat et Udvalg om menighedsrådsvalg og fremtidig valgform. Udvalget skal foretage en analyse af de data og erfaringer, der foreligger, og på den baggrund komme med forslag til, hvordan valg til menighedsråd kan afvikles fremover. Udvalget skal i den forbindelse overveje, hvordan menighedsrådenes demokratiske legitimitet kan styrkes ved en ændret valgform, ligesom det er en forudsætning, at en ny valgordning lever op til kravene om åbenhed og demokrati. Udvalget skal fremlægge sine forslag inden udgangen af marts 2017, sådan at erfaringer fra menighedsrådsvalget 2016 kan inddrages i udvalgets overvejelser.

En stærk og fokuseret udenrigspolitik

Stærk interessevaretagelse i EU

Regeringen har gjort en aktiv indsats for at styrke danske interesser på en lang række områder i EU og har blandt andet bidraget aktivt til en god aftale mellem UK og EU, der også kan komme Danmark til gavn. Det drejer sig særligt om at opnå 1) et mere effektivt EU med sigte på øget vækst og beskæftigelse, 2) en bedre overholdelse af nærhedsprincippet, 3) en styrkelse af de nationale parlamenters rolle, 4) større hensyn til ikke-eurolandes interesse samt 5), at EU ikke udvikler sig til en social union. Yderligere har regeringen aktivt varetaget danske interesser ved EU-domstolen, hvor regeringen bl.a. har afgivet en lang række indlæg i flere sager ved EU-domstolen med et stærkt fokus på velfærdsområdet og afgrænsningen af adgangen til danske sociale ydelser.

Opfølgning på folkeafstemningen om retsforbeholdet

I opfølgning på folkeafstemningen om retsforbeholdet har regeringen arbejdet aktivt i EU med henblik på at skabe forståelse for behovet for parallelaftaler på områder af central betydning for dansk politi, først og fremmest Europol. Regeringen opnåede i maj 2016 bred politisk tilslutning til, at man fra dansk side anmoder om at blive tilknyttet retsakterne om Europol, Eurojust og PNR (Passenger Name Record) på mellemstatslig vis.

Håndtering af flygtningesituationen i EU

Regeringen har udøvet en vedvarende aktiv dansk indsats på migrationsområdet i forbindelse med EU's bestræbelser på at håndtere flygtningekrisen. Danmark har således sammen med en række ligesindede lande været med til at sætte fokus på styrket kontrol af EU's ydre grænser, en effektiv tilbagesendelsespolitik og en målrettet anvendelse af bistandsindsatsen. Danmark har endvidere bidraget til at fremme aftalen mellem EU og Tyrkiet samt til vedtagelse af et nyt instrument til humanitær bistand internt i EU til de lande, hvor der opholder sig særligt mange flygtninge og migranter. Ved Valletta-topmødet i november 2015 mellem EU og de afrikanske lande bidrog regeringen desuden med 45 mio. kr. til EU-trustfonden for migration på i alt 1,9 mia. euro.

Global klimaaftale på COP21 i Paris

Regeringen har bidraget til vedtagelse af en ambitiøs global klimaaftale på COP21 i Paris, som afspejler væsentlige danske prioriteter, herunder en langsigtet målsætning, en ambitionsmekanisme samt mobilisering af privat finansiering til udviklingslandenes omstilling til lav-emissionsøkonomier.

Ukraine og sanktionspolitikken over for Rusland

Regeringen har vist lederskab og bl.a. opnået en bedre koordination af EU's samlede indsats for reformprocessen i Ukraine. Desuden har Danmark ydet en aktiv indsats i håndteringen af Ukraine-krisen i regi af Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE), hvor Danmark - ud over sin koordinatørrolle for EU-landenes engagement i OSCE - bidrager med observatører og finansielle bidrag til OSCE-overvågningsmissionen i Ukraine. Regeringen har ydermere bidraget til at fastholde EU-presset på Rusland, herunder gennem arbejdet for fastholdelse af EU-enighed om sanktionspolitikken.

Bidrag til NATO

Regeringen har arbejdet for at fastholde Danmarks status som kerneland i NATO bl.a. gennem markante bidrag til NATO's genforsikring af de baltiske lande og Polen (NATO Assurance Measures) og til NATO's reaktionsstyrker (NATO Response Force). Der er tillige truffet beslutning om over 5.000 danske soldater til NATO's genforsikringstiltag i 2016 samt om bidrag til NATO Response Force i 2016-2018, herunder med en bataljonskampgruppe til NATO's spydspidsstyrke i 2017. Derudover har regeringen besluttet at øge det danske militære bidrag til NATO's Resolute Support Mission i Afghanistan fra ca. 80 til ca. 100 personer. Danmark har desuden bidraget til NATO's missioner i Kosovo samt ud for Afrikas Horn.

Indsatsen mod ISIL i Irak og Syrien

Danmark deltager med betydelige militære og civile bidrag til den globale koalitions indsats mod ISIL. Regeringens beslutningsforslag (B 8) om udsendelse af et radarbidrag til støtte for indsatsen mod ISIL blev vedtaget i november 2015. Regeringens beslutningsforslag (B 108) om udsendelse af yderligere bidrag i form af kampfly, specialoperationsstyrker og transportfly blev vedtaget i april 2016. Begge beslutningsforslag blev vedtaget med støtte fra Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti, ligesom Socialistisk Folkeparti støttede B 8.

Større fokus på at imødegå ekstremisme, fremmedkrigere og ISIL's indtægtskilder

Regeringen har afsat 28,5 mio. kr. til at understøtte anti-ISIL-koalitionens arbejde med at stoppe tilgangen af fremmedkrigere, øge modstandskraften over for ekstremistiske strømninger i lokalmiljøer i frontlinjestaterne i kampen mod ISIL, afskære ISIL's pengestrømme samt modgå terrororganisationens propaganda.

Øget stabiliseringsindsats

Regeringen har iværksat stabiliseringsprogrammer for Irak og Syrien med fokus på bl.a. at yde støtte til lokalbefolkningen og styrke opbygningen af civilsamfundet. Desuden har regeringen iværksat et betydeligt arbejde i Mellemøsten og Nordafrika samt på Afrikas Horn og i Sahel med henblik på bl.a. at opbygge lokal og regional kapacitet til at bekæmpe organiseret kriminalitet samt forebygge voldelig ekstremisme og konflikter. Gennem Det Arabiske Initiativ støttes desuden den jordanske anti-radikaliseringssindsats og tunesiske institutioners kapacitet til at forebygge, mindske og løse konflikter gennem dialog og mægling. Regeringen har sat øget fokus på Freds- og Stabiliseringsberedskabet og udsendelse af danske stabiliseringsrådgivere, eksperter til sikkerhedssektorindsatser samt polititjenestemænd i regioner af særlig dansk prioritet, herunder Afghanistan, Ukraine, Mali, Niger samt Irak og de omkringliggende lande. Derudover har regeringen besluttet at fortsætte den nuværende støtte til finansieringen af de afghanske sikkerhedsstyrker frem til 2020.

Humanitær bidragyder

Regeringen prioriterer humanitære indsatser i nærområderne højt. Med samlede bevillinger på 537 mio. kr. i 2015 er Danmark blandt de fem største humanitære bidragydere til ofrene for krisen i Syrien, ligesom betydelige bidrag bl.a. blev ydet i relation til kriserne i Afghanistan, Somalia, Yemen og Sydsudan. Senest gav regeringen på Syrien-konferencen i starten af februar tilsagn om 688 mio. kr., der skal gå til humanitær bistand, stabilisering og udvikling af Syrien og til EU's Tyrkiet-facilitet. Danmarks tilsagn er

over dobbelt så stort som sidste år på Syrien-konferencen i Kuwait (250 mio. kr.). Regeringen vil løbende vurdere de samlede behov og deres finansiering.

Danske militære bidrag til FN's missioner

Danmark leverer et solidt bidrag til den internationale indsats for sikkerhed og udvikling i Mali. Regeringen har bl.a. lanceret et landepolitikpapir for Mali. Regeringens beslutningsforslag (B 26) om yderligere militære bidrag til FN's fredsbevarende mission i Mali (MINUSMA) i form af transportfly, specialoperationsstyrker og flere stabsofficerer blev vedtaget i november 2015 med støtte fra Socialdemokratiet, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti. Danmark bidrager desuden til FN-missioner i Sydsudan og i Mellemøsten.

Pirateribekæmpelse og maritim sikkerhed

Danmark bidrager til den internationale pirateribekæmpelsesindsats ud for Afrikas Horn med fly- og skibsbidrag, støtte til opbygningen af det somaliske politi, rets- og fængselsvæsen samt maritime kapaciteter og kystvagtsfunktioner i regionen. Desuden ydes dansk støtte til maritim sikkerhed i Guinea-bugten, hvor pirateri og maritim kriminalitet i dag udfordrer både søfartens handlemuligheder såvel som den socioøkonomiske udvikling i regionen.

Håndteringen af situationen for tolke og andre lokalt ansatte i Afghanistan

Regeringen indgik i november 2015 en aftale med Socialdemokratiet, Liberal Alliance, Radikale Venstre Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om at forlænge aftalen om håndteringen af situationen for tolke og andre lokalt ansatte i Afghanistan – den såkaldte tolkeaftale (fra maj 2013) – frem til udgangen af 2016, samt at behovet for en evt. yderligere forlængelse af aftalen efter 2016 skal vurderes inden udgangen af 2016.

Styrkelse af Forsvarets Efterretningstjenestes indsats mod terror

Regeringens lovforslag om ændring af FE-loven er vedtaget i december 2015. Lovændringen styrker indsatsen mod terror ved at give Forsvarets Efterretningstjeneste styrkede beføjelser i forhold til danske ekstremister i udlandet.

Anskaffelse af nye pansrede mandskabsvogne

Regeringen blev i december 2015 enig med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om anskaffelse af mere end 300 nye pansrede mandskabsvogne til forsvaret til en samlet værdi af ca. 4,5 mia. kr.

Anskaffelse af nye kampfly

Regeringen har i maj 2016 lagt op til, at de nuværende danske F-16-kampfly skal erstattes af 27 kampfly af typen F-35 Joint Strike Fighter. Der er tale om en neutral forlængelse af den danske kampflykapacitet, som vil sikre, at Danmark fremadrettet kan udføre de samme opgaver nationalt og internationalt som hidtil. Det er regeringens oplæg, at finansieringen som aftalt i forsvarsforligskredsen sker inden for Forsvarets økonomiske ramme.

Dansk kandidatur til en plads i FN's Menneskerettighedsråd

Regeringen har lanceret det danske kandidatur for en plads i FN's Menneskerettighedsråd i perioden 2019-2021.

Danmarks medlemskab af Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank

Regeringens lovforslag om Danmarks medlemskab af Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank blev vedtaget i november 2015.

Eksport- og investeringsfremmeindsatsen

Regeringens indsats for at tiltrække udenlandske investeringer via Invest in Denmark har i 2015 bidraget med, hvad der svarer til at skabe eller fastholde 1.700 arbejdspladser i Danmark fordelt på 70 investeringsprojekter. Årsresultatet for 2015 er det hidtil bedste – både målt på antallet af arbejdspladser og antallet af investeringsprojekter. På eksportfremmeområdet ydede Eksportrådet rådgivning til ca. 3400 virksomheder i 2015 og opnåede en høj kundetilfredshed på 95 pct. Regeringen har yderligere lanceret en Tysklandsstrategi i februar 2016. Hovedfokus i strategien er at styrke rammebetingelserne for Danmarks økonomiske samarbejde med Tyskland.

EU's handelspolitik, herunder ny WTO-aftale

Regeringen har ført en aktiv linje i udformningen af EU's handelspolitik, der bl.a. har bidraget til den første aftale i 20 år i WTO, som skaber ny handelsliberalisering. Ved WTO-konferencen i Nairobi i december 2015 blev der opnået enighed om en pakke, der begrænser landbrugsstøtte, gavner de fattigste lande og åbner for forhandlinger om nye vigtige emner i WTO. Dertil kommer ikrafttrædelse af frihandelsaftalen med Ukraine, enighed med Canada om den færdigforhandlede frihandelsaftale samt politisk enighed om frihandelsaftale med Vietnam.

Reform af dansk udviklingsbistand

Regeringen gennemførte en gradvis tilpasning af udviklingsbistanden til 0,7 pct. af BNI ved i 2015 at reducere udviklingsbistanden til 0,73 pct. af BNI. Der er på finansloven for 2016 afsat 0,7 pct. af BNI til Danmarks udviklingssamarbejde, og Danmark er dermed fortsat et af få lande i verden, der lever op til FN's målsætning. I finanslovsaftalen blev der afsat yderligere 300 mio. kr. på den generelle reserve til en øget indsats i nærområderne og EU-relaterede merudgifter som følge af bl.a. migrationssituationen. Det vurderes, at en væsentlig del af disse midler vil kunne opgøres som udviklingsbistand, hvilket vil medføre, at Danmarks udviklingsbistand i 2016 vil udgøre 0,71 pct. af BNI.

Prioritering og fokusering af udviklingssamarbejdet

Regeringen har i 2016 prioriteret og fokuseret udviklingssamarbejdet på Finansloven, således at antallet af prioritetslande reduceres fra 21 til 14. Ud af de 14 prioritetslande tilhører 11 gruppen af verdens mindst udviklede lande. Regeringen har udarbejdet en plan for regeringens udviklingspolitiske prioriteter samt et sæt af nye principper for Klimapuljen med stærkt fokus på resultat- og effektmåling. Ydermere lancerede regeringen i januar 2016 en landbrugsinvesteringsfond. Formålet med fonden er at fremme landbrugsinvesteringer i udviklingslande med anvendelse af danske erhvervskompetencer.

FN's 2030 dagsorden og verdensmål for bæredygtig udvikling

Regeringen har bidraget aktivt til vedtagelsen af FN's 2030 dagsorden og de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, herunder i form af den danske statsministers rolle som vært for FN's topmøde om Bæredygtig Udvikling i september 2015. Bæredygtig udvikling og partnerskaber på tværs af samfundet er centrale omdrejningspunkter i verdensmålene. De repræsenterer i høj grad den nordiske samfundsmodel og danner et stærkt afsæt for dansk udenrigs-, handels- og udviklingspolitik. Konferencen Women Deliver, der markerede startskuddet for gennemførelse af verdensmål 5 om ligestilling, blev afholdt i København i maj 2016. Konferencen bidrog positivt til Danmarks brand som foregangsland på ligestillingsområdet. I forbindelse med konferencen annoncerede regeringen et dansk bidrag på 65 mio. kr. i 2016 til AmplifyChange-civilsamfundsfonden, som støtter fremme af piger og kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder i Syd.

Rigsfællesskabet

Flagdag

Regeringen besluttede i februar 2016 at indføre en officiel flagdag for Grønland den 21. juni og for Færøerne den 29. juli, hvor der flages med henholdsvis det grønlandske og det færøske flag fra statslige myndigheders bygninger, herunder i videst muligt omfang fra de danske ambassader og repræsentationer i udlandet.

Udvinding og eksport af uran

Regeringen og Naalakkersuisut indgik i januar 2016 aftaler om samarbejde mellem Danmark og Grønland om de særlige udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der knytter sig til udvinding og eksport af uran og andre radioaktive stoffer i Grønland. Regeringen fremsatte i marts 2016 to lovforslag for Grønland om henholdsvis sikkerhedskontrol med nukleart materiale og eksportkontrol med dual-use produkter, herunder uran. Lovforslagene forventes vedtaget i juni 2016.

Forhøjelse af aldersgrænsen for videoafhøring af børn på Færøerne og i Grønland

Regeringens lovforslag om forhøjelse af aldersgrænsen for videoafhøring af børn i straffesager i den færøske retsplejelov er vedtaget i januar 2016. Videoafhøring er en særligt skånsom måde at afhøre børn på i straffesager, hvor de er vidner eller forurettede. Regeringen fremsatte i november 2015 lovforslag om en tilsvarende ændring af den grønlandske retsplejelov. Lovforslaget forventes vedtaget i juni 2016.

Protokol til Fiskeripartnerskabsaftalen

Grønland, Danmark og EU-Kommissionen underskrev i december 2015 en ny Protokol til Fiskeripartnerskabsaftalen for en femårig periode 2016-2020. Aftalen er gensidig fordelagtig og giver Grønland en årlig finansiel godtgørelse på 17,8 mio. kr. euro til gengæld for EU-adgang til at fiske bl.a. torsk, rødfisk, hellefisk og rejer i grønlandske farvande.

Arktisk Råd

På basis af tæt samarbejde i Kongeriget har regeringen ydet en aktiv indsats i Arktis Råd, hvilket bl.a. har resulteret i medformandskaber for arbejdsgrupper om beredskab og telekommunikation, der understøtter Kongerigets arktiske prioritetsområder om miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling. Herudover er der i oktober 2015 indgået aftale om et arktisk kystvagtforum mellem de otte arktiske stater.

Eksport af sælprodukter

En aktiv fælles dansk-grønlandsk indsats sikrede i september 2015 fastholdelse af en inuitundtagelse og dermed Grønlands ret til fortsat eksport af sælprodukter til EU i forbindelse med revision af EU's sælforordning samt tilføjelse af ny informationsforpligtelse for EU, der skal bidrage til at øge viden om legitime bæredygtige sælprodukter fra Grønland.

Landkortlægning af Grønland

Regeringen indgik i august 2015 en samarbejdsaftale med Grønland om ny landkortlægning af Grønland. Aftalen omhandler et pilotprojekt, der omfatter kortlægning af godt 16 pct. af den isfrie del af Grønland og vil kunne give erfaringer til brug for vurdering af en kortlægning af hele Grønland, der tilgodeser både Grønlands og Kongerigets behov. Pilotprojektet finansieres af A. P. Møller Fonden.

Erklæring om arktisk højsøfiskeri

Kongeriget deltog aktivt i forhandlinger mellem de arktiske kyststater, der resulterede i vedtagelse af en erklæring i Oslo i juli 2015 om arktisk højsøfiskeri med USA, Rusland, Canada og Norge, samt indsats for at udvide aftalen til andre aktører, herunder EU, hvilket nu er ved at ske.

Aftale om statens tilskud til Færøernes hjemmestyre i perioden 2017-2019

Regeringen og Færøernes landsstyre indgik i april 2016 en ny aftale om statens tilskud til Færøernes hjemmestyre for perioden 2017-2019. Med aftalen fastsættes statens tilskud til 641,8 mio. kr. i hvert af årene svarende til et nominelt uændret beløb. Dog kan tilskuddet blive reduceret, hvis man fra færøsk side fremsætter ønske om det.

**REGERINGENS
RESULTATER
FOLKETINGÅRET
2015/2016**

2015/16:14

**Henvendelse om udgivelsen
kan i øvrigt ske til**

Statsministeriet
Christiansborg
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K
Tlf. 33 92 33 30
E stm@stm.dk

ISBN

978-87-93214-92-7

Elektronisk publikation

978-87-93214-99-6

Design af omslag

Kontrapunkt

Tryk

Rosendahls a/s

Web

Publikationen kan hentes på
stm.dk

